

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. De missione in possessionem ex secundo decreto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

ARTICULUS II.

De missione in possessionem ex secundo decreto.

1336.

Secundum decretum est iussus Judicis, quo Actorem, qui custodiae causâ in possessionem bonorum pro modo debiti prætenſi missus jam antè est, ob Adversarii continuatam contumaciam *verum possessorem* decernit, & contumacem possessione in pœnam contumaciæ privat. Pro intelligentia not. 1. hoc secundum decretum non dari post primum, quo Actor agens *actione reali*, propter contumaciam Rei missus fuit in possessionem bonorum custodiae causâ, Reo intra terminum unius anni non comparente, ac contumaciam legitimè purgante juxta dicta *n. 1324*. sic enim per primum decretum, post lapsum illius anni, incommutabiliter factus est rei hæcenus custodiae possessor, ut habeat non solum naturalem, sed etiam civilem possessionem cum jure lucrandi fructus, ita ut Reus solummodo possit de jure proprietatis contendere, adeoque ex Reo fiat Actor.

1337.

Not. 2. quando quis agit *actione personali*, & propter contumaciam Rei ex primo decreto mittitur in possessionem pro modo debiti, tametsi lapsus sit annus, intra quem contumax non comparuit, missum in possessionem ex primo decreto, non eo ipso evadere *verum*, ac legitimum *possessorem* illorum, sicut in casu, quo agit *actione reali*; & ideo ad hunc effectum in casu *actionis personalis* necessarium esse secundum decretum; *non enim statim, ubi missus Prator in possessionem, etiam possidere jubet*, ut dicitur *L. 15. mox citanda, §. 20.* Hoc porro decretum secundum parit duplicem effectum. 1. quod missus in possessionem bonorum ex secundo decreto, tribuat missio veram possessionem, nimirum cum jure percipiendi fructus; 2. etiam Dominium, si Reus erat verus Dominus; vel, si tantum fuit possessor, non Dominus, nisi fortè communi errore, jus rem usucapiendi, prout colligitur ex *L. 15. §. 16. ff. de damno infecto*, ibi: *Julianus scribit, eum, qui in possessionem damni infecti nomine mittitur, non prius incipere per longum tempus dominium capere, quam secundo decreto à Pratore Dominus constitnatur.*

1338.

Not. autem 3. quando in dict. §. 16. di-

citur, quod missus in possessionem non prius etiam per longum tempus Dominium capiat, quam secundo decreto à Pratore Dominus constitnatur, debere intelligi, si Reus contumax fuit Dominus; nam si non Reus, sed alius fuit Dominus, per secundum decretum non datur missio in possessionem rei Dominium, sed tantum vera possessio cum jure usucapiendi, ut dictum est; & constat ex *L. Pratoris. 5. ff. cod. ibi: Pratoris officium est, ut missus in possessionem, etiam eam per longi temporis spatium in suum dominium capere possit.*

Not. 4. quando post annum missionis in possessionem bonorum Actor *actione personali* petit mitti in possessionem ex secundo decreto (cujus effectus est translatio veræ possessionis, aut etiâ Dominii, si Reus rei dominus est) non debere Judicem dare hoc secundum decretum prius, quam Reus citet iterum (quia ad hunc actum prius nunquam fuit citatus) & denuò contumax maneat; nam hoc factò, & cognito jure Actoris, conceditur secundum decretum; nam si se offerret ad ea, quæ jure debet, non foret procedendum ad secundum decretum, cum sic deficiat contumacia.

Not. 5. inter primum, & secundum decretum etiam esse hoc discrimen, quod illud habeat locum in debitis etiam *in diem*, & *conditionatis* conditione adhuc pendente, ut diximus *n. 1330*. non autè istud; nam secundum decretum tendit ad obtinendam possessionem, vel dominium rei, quod fieri non potest, si dies debiti nondum venit, aut conditio adhuc pendet, primum autem solum ad obtinendam cautionem de debito solvendo, cum dies venerit, vel conditio extiterit.

Not. 6. in quæstione, an secundum decretum semper tendat directè ad translationem Dominii in Actorem, in casu, quo contumax rei Dominus fuit; responderi, quod quandoquè tendat solum ad rerum detentarum venditionem, ut constat ex *L. 9. c. de bonis auth. Jud. possid.* ibi: *tempore autem transacto, etiam venditionem eorum à competente Judice postulare non prohiberis*, & *L. 6. cod. ibi: non Dominii rerum vindicatione, sed possessione bonorum, item, venditione, aequali portione pro rata debiti quantitate omnibus creditoribus consuli potest*: Sin verò nemo est, qui comparere eam maluerit, & necessarium fiat creditori, saltem

faltem sibi eam jure dominii possidere; sic expressè L. 3. C. de jure dominii impetrando, §. 2.

1342. Not. 7. si bona vendantur, venditionem faciendam ibi, ubi Reus defendi potest, v. g. ubi domicilium habet, vel contraxit loco contractus accepto pro loco solutionis constitutæ, per L. 1. ff. de rebus auctor. Judicis possid. vel vend. Communior porro Doctorum sententia est, post annum elapsum à missione in possess. bonorum ex primo decreto, Reo adhuc contumace, secundum decretum esse petendum intra unum annum à lapsu prioris post decretum primum; quamvis & in hoc multum varient Authores. Ut autem dicatur, quòd Judex concedat secundum decretum, *cognito jure Actoris*, requirunt aliqui liquidam probationem debiti; alii, sufficere, probatam esse probabilitatem debiti majorem oppositâ, præsertim, si Actor paratus sit Reo deferre juramentum suppletorium, hoc ipso ei per Judicem in citatione intimato.

1343. Not. 8. ea, quæ adusquè diximus, A-

ctorem, propter contumaciam Rei, posse mitti in possessionem bonorum, debere intelligi, si quæstio sit *de rebus profanis*; non autem, si *de dignitate, personatu, vel beneficio Ecclesiastico*: tunc enim missione in possessionem non est locus, sed proceditur ad sententiam definitivam, vel contumax per Censuram Ecclesiasticam coercetur, & parere compellitur; prima pars est ex c. unico h. t. in 6. ibi: *eum, qui (super dignitate, personatu, vel beneficio Ecclesiastico obtinendis) cum aliquo litigat, possessore ob partis adversæ contumaciam, causa rei servanda in ipsorum possessionem statuimus non mittendum: ne per hoc ad ea ingressus patere valeat vitiosus: Sed, liceat in hoc casu (contumacis absentiam, divina replente præsentia) etiam lite non contestata, diligenter examinato negotio, ipsum sine debito terminare.* Secunda verò ex c. 3. Ut lite non contest. ibi: *si causæ talis fuerit, quòd idem in possessionem nequeat intromitti, ut juri pareat, per Censuram Ecclesiasticam est contumax compellendus.*

QVÆSTIO XVI.

IN TIT. XVI. UT LITE PENDENTE NIHIL INNOVETUR.

1344. **I**n hoc titulo traditur regula, qualiter lite pendente nihil sit innovandum; cum enim dixerimus præcedente titulo, Actorem, propter contumaciam Rei, posse mitti in possessionem bonorum, de quibus Reo lis mota est; & plura interim, pendente lite, possent attentari, quibus in alterius præjudicium status causæ in judicio immutaretur, in hoc titulo ejusmodi reum innovationibus cavetur.

ARTICULUS I.

De intellectu regulæ, nihil innovandi pendente lite.

1345. **A**n te responsonem notandum, *litem* censeri *pendentem* à citatione usquè ad sententiam definitivam, si ab ea non
Tom. II.

fuit appellatum, vel aliter non transivit in rem judicatam. Nam citatione legitime factâ induci litis pendentiam, qua stante nihil debeat innovari, ostendimus superius à n. 157. ex Clement. 2. h. t. dixi: usquè ad sententiam definitivam; nam litis pendentia non tollitur per *interlocutoriam*, nisi Judex pronuntiet, se incompetentem; tunc enim definit ea instantia, consequenter lis apud talem Judicem; hinc si alibi non est intentata, perit ipsa lis, & quæ lite pendente prohibita fuerunt, licent, dum nova litis pendentia inducatur; qualis autem debeat esse citatio, & quot modis inducatur litis pendentia, diximus à n. 150. Quoniam per litem intentatam, & subinde pendentem, res evadit litigiosa, ut ostendimus à n. 157. & consequenter nihil ab ulla partium litigantium, lite pendente, fieri potest circa rem liti suppositam, sensus dictæ regulæ non est alius, quàm nulli parti-